

ז'יזל פרסינוס

פרסומת

אָדוֹן אֶחָד שֶׁנִּסַּע בְּמִטְרוֹ אֶחָז מִתַּחַת לְזֵרוֹעַ
 חֲבִילָה גְדוֹלָה מְאוֹד שֶׁמְתוֹכָה בְּצִבְצָה פֶּסֶת בַּד
 יִרְקָה. הַיּוֹת שֶׁכֶּלֶם צָפוּ, אָמַר תּוֹךְ כְּדֵי שֶׁחֲרוּר
 הַנֶּעַל מְשֻׂרָכָה: "הַשְׁתַּמְשׁוּ בְּדִיו וְטָרְמֵן". אַחַר כֵּן
 יָרַד מֵהַמְדְּרָגוֹת בְּצִלְיָעָה.
 כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמִטָּה, הִתְיָשַׁב עַל סִפְסָל, פָּפוֹת רִגְלָיו
 מִתַּחַת לְיִשְׁבָּן. וְשֵׁם הַתְּחִיל לְפֶתַח אֶת הַחֲבִילָה
 שָׁלוּ. אָבֵל לֹא הוֹצִיא דָבָר, אָפְלוּ לֹא פֶּסֶת בַּד
 יִרְקָה.
 כְּשֶׁהִרְכַּבְתָּ נִכְנְסָה לְתַחְנָה, יָצָא בְּרִיָּצָה עִם
 הַחֲבִילָה מִתַּחַת לְזֵרוֹעַ. אָבֵל כִּכָּר לֹא הָיָה בַּד
 יִרְקָה. רַק פְּרַבְלַת תְּלִינְיָה. הִרְכַּבְתָּ צָפְרָה.
 מִרְחוֹק נִשְׁמַע קוֹל שֶׁמְגוֹנְנִי: "זֶהוּ מִתְּגַ אִיכּוֹתִי
 מְאוֹד".
 לְיָדֵי אָדוֹן אֶחָד הוֹרִיק.

ז'יזל פרסינוס - Gise'le Prassinos (1920-2015)
 ילידת איסטנבול, ממוצא יווני. לימים תרגמה מיוונית
 לצרפתית (בין השאר את קונצקיס). היגרה לצרפת בגיל
 שנתיים. כתיבתה סוריאליסטית. אחרי מלחמת העולם
 השנייה הצטמצמו קשריה עם הסוריאליסטים.

לעשייה היומיומית במעגלות האפשרויות
 הקיומיות והאקזיסטנציאליסטיות. גיבורי הספר
 לעולם לא מאבדים תקווה לעולם טוב יותר ובכך
 הם נחלצים ממלכודת הייאוש והספק המסוכנת.

אני מודה שנמשכתי אל הספר הזה ואהבתי אותו
 גם בשל האידיאולוגיה של מציאת הקו המאחד
 בין הקטבים בחברה וגם בשל תקווה תמידית
 בצד הקשיים לעולם אוטופי יותר. גם בספר שירי
 דעסא-קראקוביאק נתתי לכך ביטוי באמצעות
 מוטיב המחול המלכד את הקטבים, מזרח ומערב,
 וקטבים במישורים אחרים, למעגל ריקוד הרמוני.

בראשיתו של הספר, בן בכור ומוכשר נאלץ
 לסייע בפרנסת משפחתו ולוותר על חלומותיו
 המוסיקליים. בשובו נסער מעבודתו כשוחט הוא
 פונה לאביו באיפוק של בן תורה: "אבא אני עוזב
 את השחיטה, תבין, אבא, קשה לי... הדם... לבי
 נשחט עם כל שחיטה. מצאתי עבודה בעיר. ליטוש
 יהלומים. עבודה טובה וארוויה יותר. אשקיע יותר
 בשירה ובנגינה. תבין אבא, השחיטה חסמה אותי.
 אני רוצה לפייט כמו שלמדתי ממך" (עמ' 10).

ויכולתי להביא אינספור דוגמאות גם מחיי
 הגיבורים, ובעיקר מחייה של ורד שדרכה נמסר
 הסיפור, אך גם של הדמויות המשניות. אף אחת
 אינה מאבדת תקווה, כולן מתמסרות לעשייה
 במסגרת האפשרויות והכישורונות השונים והן
 אינן צוללות לתהומות הייאוש ואובדן התקווה
 המסכנות את עצמן, את משפחתן ואת החברה
 כולה.

אהבתי את הספר לא רק בגלל האידיאולוגיה,
 שעליה חונכתי גם אני, אלא גם בשל הרגישות
 הרבה של המחברת הרוקמת בחוכמה את עלילת
 הספר ואת הדמויות האוטוביוגרפיות המרכיבות
 את העלילה לרקמה אנושית אחת המשקפת מצבה
 של החברה כולה לאחר העליות הגדולות בשנות
 החמישים והשישים.

אני מניחה שגם בספר זה, כמו בכל סיפור טוב,
 יש בדיה מסוימת כדי ליצור סיפור מרתק, ואכן
 הסיפור מרתק, ואין זה חשוב מבחינתי, מה מידת
 הבדיה, שהרי הוא משקף מציאות שרבים מאיתנו
 חווים מהבית.

הערות

* לפי מחקריו הנרחבים של פרופ' הלל ברזל בטריאולוגיה המחקרית הענפה ממודרניזם לפוסט-מודרניזם.

** הקדשתי לכך את מחקרי המקיף ביצירות ספרותיות של משוררים וסופרים שעלו מארצות המזרח כאב השורשים הכפולים (עקד 2008).